

Reçu CLT CIH / ITH
Le 30 SEP. 2016
N° 0388

**Traditional skills and techniques of
crafting and playing with
Kamantcheh,
a bowed instrument of Iranian
Classical and Folkloric Music**

Documentation on National
Inscription

Extract of the National Inventory
List of the Islamic Republic of Iran
For
Intangible Cultural Heritage

(۱)

ریاست جمهوری
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
معاونت میراث فرهنگی

*Iranian Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism Organization
Deputy for Cultural Heritage*

*NATIONAL INVENTORY LIST OF
The Islamic Republic of Iran*

*INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE
(REPRESENTATIVE AND IN NEED OF URGENT SAFEGUARDING)*

*Office for Inscriptions and Preservation and Revitalization
of Intangible and Natural Heritage
2015*

Inscription Number	Name of ICH Element	Date of Inscription	Geographical Domain (Province/National)
1020	Ritualistic ceremonies of Tirmā Sizdashow (Tirgan Festival), Mazandaran Province	24/01/13	Mazandaran
1021	Skills and techniques of traditional blanket making	24/01/13	Mazandaran
1022	Skills and techniques of traditional bed-cloth making	24/01/13	Mazandaran
1023	Skills and techniques of making Fatir and baking Kasma ("traditional bread"),	24/01/13	Markazi
1024	Alam-gardāni [mourning] ceremonies, Ezzodding Village, Tafresh	24/01/13	Markazi
1025	Nakhl-bandān [mourning] ceremonies of Tarkhorān Village, Tafresh	24/01/13	Markazi
1026	Traditional method of baking Tabaq Halvā ("traditional sweet paste"), Ebrāhim ābād	24/01/13	Markazi
1027	Ardgiz-gardāni ceremonies	24/01/13	Hormozgan
1028	Wrapping-cloth making	24/01/13	Hormozgan
1029	Sang-zani [mourning] ceremony	24/01/13	Hormozgan
1030	Jam Halim ("Jam sweet paste") making	24/01/13	Hormozgan
1031	Zār Rituals	24/01/13	Hormozgan
1032	Gargur ("traditional cloth") weaving techniques	24/01/13	Hormozgan
1033	Traditional skills of making Subās ("traditional slippers")	24/01/13	Hormozgan
1034	Traditional skills of baking Shirmāl sweets	24/01/13	Hamedan
1035	Traditional skills of baking Komāj sweets	24/01/13	Hamedan
1036	Traditional skills of baking Angoshtpich sweets of Hamedan	24/01/13	Hamedan
1037	Traditional skills of making Halvā Zarde ("sweet paste") of Hamedan	24/01/13	Hamedan
1038	Traditional saddle-making skills of Hamedan	24/01/13	Hamedan
1039	Chalangari of Hamedan	24/01/13	Hamedan
1040	Kharrāti ("wood carving") skills of Hamedan	24/01/13	Hamedan
1041	Lock-making skills of Hamedan	24/01/13	Hamedan

1042	Skills and techniques of making Halva Arde ("traditional paste") of Ardekan	24/01/13	Yazd
1043	Chain-making skills of Ardekan	24/01/13	Yazd
1044	Nakhl-bandi and Nakhl-gardāni rituals of Nadushan	24/01/13	Yazd
1045	Techniques and art of knife-making of Mehriz	24/01/13	Yazd
1046	Tarke-bāfi skills of Mehriz	24/01/13	Yazd
1047	Nakhl-bandi and Nakhl-gardāni rituals of Kerit, Tabas	24/01/13	Yazd
1048	Nakhl-bardāri rituals of Mehrjerd, Meybod	24/01/13	Yazd
1049	Skills and techniques of Give-duzi ("traditional shoe-making") of Abarkuh	24/01/13	Yazd
1050	Skills and techniques of lock-making of Abarkuh	24/01/13	Yazd
1051	Technology of constructing Bādgirs ("wind catchers") in Iran (National)	24/01/13	Yazd
1052	Hasir-bāfi ("traditional carpet making") skills of Bafq	24/01/13	Yazd
1053	Persian Gulf Regional Music	24/01/13	Hormozgan
1054	Persian Gulf Regional Clothes	24/01/13	Hormozgan
1055	Persian Gulf Regional Dialect	24/01/13	Hormozgan
1056	Nowrouz-e Sayyād ("fishermen's Nowrouz") ceremonies	24/01/13	Hormozgan
1057	Hormozgan Traditional Calendar	24/01/13	Hormozgan
1058	Bahār Nārenj ("orange flower") festival	24/01/13	Mazandaran
1059	Alavi Management Framework	24/07/13	National
1060	Rain-seeking Rituals of Kaburān Village, Tafresh	28/03/14	Markazi
1061	Traditional skills and techniques of crafting and playing with Kamantcheh, a bowed instrument of Iranian Classical and Folkloric Music	11/03/14	National

(۱)

ریاست جمهوری
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
معاونت میراث فرهنگی

فهرست آثار ملی ایران
میراث فرهنگی ناملموس
(صرف و نیازمند پاسداری فوری)

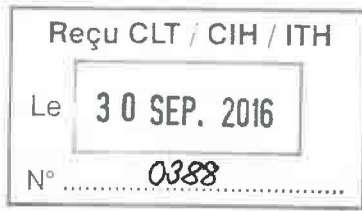
دانشگاه تهران

دانشگاه اصفهان

۱۳۹۳

شماره ثبت	نام اثر	تاریخ ثبت	استان
۱۰۲۰	مراسم آیینی تیرما سیزده شو (جشن تیرگان) استان مازندران	۹۱/۱۱/۴	مازندران
۱۰۲۱	مهارت و فن پتوبافی	۹۱/۱۱/۴	مازندران
۱۰۲۲	مهارت و فن لحاف دوزی	۹۱/۱۱/۴	مازندران
۱۰۲۳	مهارت و فن تهیه و پخت فتیر و کسمه	۹۱/۱۱/۴	مرکزی
۱۰۲۴	مراسم علم گردانی روستای عزالدین تفرش	۹۱/۱۱/۴	مرکزی
۱۰۲۵	مراسم نخل بندان محله ترخوران تفرش	۹۱/۱۱/۴	مرکزی
۱۰۲۶	شیوه سنتی پخت حلوی طبق ابراهیم آباد	۹۱/۱۱/۴	مرکزی

هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	مراسم آردگیز گردانی	۱۰۲۷
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	چادرشب بافی	۱۰۲۸
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	مراسم سنگ زنی	۱۰۲۹
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	شیوه پخت حلیم جم بندرعباس	۱۰۳۰
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	مراسم زار	۱۰۳۱
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	گرگور بافی	۱۰۳۲
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	مهارت بافت سوباس (ده پایی حصیری)	۱۰۳۳
همدان	۹۱/۱۱/۴	فن پخت شیرینی شیرمال	۱۰۳۴
همدان	۹۱/۱۱/۴	فن پخت شیرینی کماج	۱۰۳۵
همدان	۹۱/۱۱/۴	فن پخت شیرینی انگشت پیچ همدان	۱۰۳۶
همدان	۹۱/۱۱/۴	فن پخت حلوا زرده همدان	۱۰۳۷
همدان	۹۱/۱۱/۴	فن زین سازی همدان	۱۰۳۸
همدان	۹۱/۱۱/۴	فن چلنگری همدان	۱۰۳۹
همدان	۹۱/۱۱/۴	فن خراطی همدان	۱۰۴۰
همدان	۹۱/۱۱/۴	فن قفل سازی همدان	۱۰۴۱
یزد	۹۱/۱۱/۴	مهارت و فن تهیه حلوا ارده اردکان	۱۰۴۲
یزد	۹۱/۱۱/۴	فن و تکنیک زنجیرسازی اردکان	۱۰۴۳
یزد	۹۱/۱۱/۴	آئین نخل بندی و نخل گردانی ندوشن	۱۰۴۴
یزد	۹۱/۱۱/۴	فن و هنر چاقوسازی مهریز	۱۰۴۵
یزد	۹۱/۱۱/۴	فن ترکه بافی مهریز	۱۰۴۶
یزد	۹۱/۱۱/۴	آئین نخل بندی و نخل گردانی کریت طبس	۱۰۴۷
یزد	۹۱/۱۱/۴	آئین نخل برداری مهرجرد میبد	۱۰۴۸
یزد	۹۱/۱۱/۴	فن و تکنیک گیوه دوزی ابرکوه	۱۰۴۹
یزد	۹۱/۱۱/۴	فن و تکنیک قفل سازی ابرکوه	۱۰۵۰
یزد	۹۱/۱۱/۴	فن آوری ساخت بادگیر در ایران (ملی)	۱۰۵۱
یزد	۹۱/۱۱/۴	فن حصیربافی بافق	۱۰۵۲
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	موسیقی نواحی خلیج فارس	۱۰۵۳
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	پوشاک سنتی نواحی خلیج فارس	۱۰۵۴
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	گویش های نواحی خلیج فارس	۱۰۵۵
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	مراسم نوروز صیاد قشم	۱۰۵۶
هرمزگان	۹۱/۱۱/۴	گاهشماری سنتی هرمزگان	۱۰۵۷
مازندران	۹۱/۱۱/۴	مراسم جشن بهار نارنج	۱۰۵۸
ملی	۹۲/۵/۲	منشور مدیریت علوی	۱۰۵۹
مرکزی	۹۳/۱/۸	مراسم باران خواهی روستای کبوران تفرش	۱۰۶۰
ملی	۹۲/۱۲/۲۰	مهارت‌ها و فنون سنتی ساخت و نواختن کمانچه، یک ساز آرشه‌ای موسیقی کلاسیک و فولکلوریک ایران	۱۰۶۱

بسمه تعالی

English Translation of National Inscription Document

**Emblem of the Islamic Republic of Iran
The President's Office
Iranian Cultural Heritage, Handicrafts, and Tourism Organization
(ICHHTO)**

In the Name of the Almighty God

In compliance with Article 12 to the international Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, and regarding the law of Islamic Republic of Iran's joining the mentioned convention, adopted in 2005, by the Islamic Republic of Iran's Islamic Consultative Assembly, the subject

**Traditional skills and techniques of crafting and playing with
Kamantcheh ,
a bowed instrument of Iranian Classical and Folkloric Music**

is, hereby, inscribed on the National Inventory List of the Islamic Republic of Iran for Intangible Cultural Heritage, under the following specifications:

Geographical domain of the ICH element: National

Origin of the ICH element: Islamic Period-Contemporary Iran

Inscription No: 1061

Inscription Date: 11 March 2014

Signed

Farhad Nazari

Director General

Office for Inscriptions and Preservation and Revitalization of Intangible and Natural Heritage

Mohammad Hassan Talebian

Deputy for Cultural Heritage

ریاست جمهوری
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

بسمه تعالی

۱۰ اجرائی ماه ۱۳۹۰ کنگره انیسون بین المللی حفظ میراث فرهنگی ناملموس و نظریه قانون الحاق جمهوری اسلامی ایران به کنگره انیسون مذکور مصوب سال ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی. موضوع میراث فرهنگی ناملموس «مهارت ها و فنون سنتی ساخت و نوآختن کمانچه: یک ساز آرشه ای موسیقی کلاسیک و فولکلوریک ایران» با مشخصات ذیل:

گستره موضوع فرهنگی ناملموس: ملی

قدمت میراث فرهنگی ناملموس: دوران اسلامی - معاصر

به شماره ۱۰۶۱۰/۱۲/۲۰ در تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۰ در فهرست ملی میراث فرهنگی ناملموس ثبت گردید.

محمد حسن طالبیان
معاون میراث فرهنگی

فرهاد نظری

مدیرکل دفتر ثبت آثار و

حفظ و احیاء میراث معنوی و طبیعی

Reçu CLT / CIH / ITH
Le 30 SEP. 2016
N° 0388

بسمه تعالی

Emblem of the Islamic Republic of Iran
Iranian Cultural Heritage, Handicrafts, and Tourism Organization
(ICHHTO)
Deputy for Cultural Heritage
Office for Inscriptions and Preservation and Revitalization of Intangible
and Natural Heritage

**Traditional skills and techniques of crafting and playing with
Kamantcheh,
a bowed instrument of Iranian Classical and Folkloric Music**

Extract of the National Inventory List of the Islamic Republic of Iran for
Intangible Cultural Heritage

Title: Traditional skills and techniques of crafting and playing with
Kamantcheh, a bow instrument of Iranian Classical and Folkloric Music

Inscription No: 1061

Date of Inscription: 11 March 2014

Responsible Body: Office for Inscriptions and Preservation and
Revitalization of Intangible and Natural Heritage, affiliated to Deputy for
Cultural Heritage,

Iranian Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism Organization
(ICHHTO)

1. Description

Kamantcheh constitutes the major bowed musical instrument in Iranian
Classical and Folkloric Music. In a number of the performances, it is the
only such instrument.

Kamantcheh is well-known worldwide; various books and articles have
been published on it. The name has been transliterated or transcribed
differently by authors or researchers: "Kamantcheh", "Kamancheh",
"Kamanche", "Camanche", "Camancheh, and "Kamānče" are some
examples, among which the first one seems to be the most popularly used.

Kamantcheh manifests as a stringed instrument with a spherical or semi-
cone-shaped resonance chamber (sound box), a finger-board, and a bow;
the instrument is held vertically while it is resting on a base shaft.
Kamantcheh is unique among bowed instruments in that it is the instrument
that pivots round its base shaft in the course of performances to facilitate
shifts from one string to another; the bow keeps a relatively fixed angle

with the instrument and moves horizontally from side to side on the strings. The method of holding and using the bow is also unique in that the fibres can be stretched or relieved with the help of the player's fingers so that the desired sound-quality is obtained.

There are two major classes of Kamantchehs: the Folkloric and the Classical. The Folkloric Kamantchehs are centred in three regions of Iran, namely, Azarbayjan, Lorestan, and Torkaman Sahra, and are called after the names of the communities of bearers and practitioners: Azari Kamantcheh, Lori Kamatcheh, and Torkamani Kamantcheh. There are other names for the instrument in the vernacular languages of Lorestan and Torkaman Sahra: "Tāl" and "Qičāq", respectively. In Azarbayjan the name is constituted by a the pronunciation of the same word Kamantcheh in the Azari language, i.e. "Kamānče". Traditionally, the number of the strings used to vary from two to six; however, nowadays, the instruments with four strings are the most popular. Torkaman Sahra is an exception, with its three-stringed Kamantchehs.

Classical Kamantche is widely used throughout the country; however, it is centred in the capital, Tehran, as well as some other major cities, including Isfahan, Kerman, Shiraz, and Yazd. As the name suggests, this type is mainly used in performances of Iranian Classical Music, although, some musicians use the same to play regional melodies, too.

In addition to Iran, Kamantche, or Kamantcheh-like bowed instruments, are popular in some other countries, including the West and Central Asian countries.

The crafting of Folkloric and Classical Kamantches requires mastery of a rich collection of skills and techniques. There are two types of Kamantches from a craftsman's point of view: Kamantchehs with closed, spherical resonance chambers or sound-boxes; and Kamantchehs with open-ended, semi-cone resonance chambers or sound-boxes. Open-ended Kamantchehs constitute an identifying feature of Lorestan music; spherical Kamantchehs with larger or smaller sound-boxes are popular in other areas.

The spherical sound-boxes are, usually, made with assembling together a number of neatly bent strips of wood, called "Tarke" in Persian, hence the name "Tarke'i Kamantcheh". Open-ended sound-boxes are carved out of pieces of wood.

To the front, the resonance chambers of all Kamantches lead to an opening, over which a piece of goat/sheep skin is stretched. The strings are stretched over this piece of skin, and the bow touches them here. The assemblance creates the unique sound of Kamantcheh.

Kamantcheh craftsmanship has undergone re-creations in the course of the last decades with introduction into it of specialties, including decorative arts, and arts of crafting instruments to meet the needs of children and women, as well as the needs of musicians to equip their orchestral works with new sound qualities.

2. Socio-cultural Meanings and Functions

Iranians are well represented by their Classical/Traditional Music, that enjoys the co-existence of a number of melodies from various parts of the country, and played with Iranian instruments. Among the Iranian instruments, Kamantcheh is well-known and popular among scholars and practitioners in the field of world music, to the extent that a number of books and articles have been written on it.

To people of Lorestan, Torkaman Sahra, and Azarbayjan, Kamantcheh music and craftsmanship constitute an ICH element in which they take great pride, and they define their identities with. A famous saying goes that you can not find any household in Lorestan without a Kamantcheh, without some Kamantcheh players, or, at least, without the sound of Kamantcheh. The same is, to a higher or lesser degree, true about Torkaman Sahra and Azarbayjan.

Kamantcheh musicians and crafts-people are, also, among the respected groups throughout Iran, in that they are involved with the techniques and skills of crafting or playing with an instrument that is used in various cultural events and gatherings as well as a number of cultural and artistic representations, all of which proving the rich Iranian culture.

In Torkaman Sahra, a number of Kamantcheh players belong to the group of "Bakhshi"s ("the Turkmen story-tellers"), who are well respected for their special social and cultural positions.

3. Geographical Domain

As mentioned in the previous sections, Kamantcheh craftsmanship and music are well-known and popular throughout Iran; however, they are centred in the following regions:

- a) Classical Kamantcheh craftsmanship and music
- Tehran, the capital, as well as the large cities including Isfahan, Kerman, Shiraz, and Yazd;
- b) Folkloric Kamantcheh craftsmanship and music

- Azarbayjan (East and West Azarbayjan Provinces, Ardebil Province): North-west of Iran
- Lorestan (Khorram-abad, Chahar Mahal va Bakhtiari, and the regions bordering Kordestan and Kermanshah): West of Iran
- Torkaman Sahra (Golestan Province, including Gonbad-e Kavous, Gomishan, etc.): North-east of Iran

4. Communities

The whole Iranian nation love Folkloric and Classical Kamantcheh music. All of the people of Iran constitute the audience for this art. To these, one must add an increasing number of people in other parts of the world. Some people are, also, interested in keeping beautifully decorated Kamantchehs in their houses.

As for the communities of bearers and practitioners of the art, the following are worth mentioning:

a) Classical Kamantcheh craftsmanship and music

- Master crafts-people, involved in making Kamantcheh and training pupils,
- Pupils working under the supervision of master craftspeople and learning Kamantcheh craftsmanship skills and techniques, as a new generation, composed of members of both gendres,
- Master musicians, involved in playing Kamantcheh, and training pupils,
- Community of players of Classical Kamantcheh, composed of practitioners of several generations, from old masters to pupils among children.

b) Folkloric Kamantcheh craftsmanship and music

- Master crafts-people, involved in making Kamantcheh and training pupils, from Azarbayjan, Lorestan, and Torkaman Sahra,
- Pupils working under the supervision of master craftspeople and learning Kamantcheh craftsmanship skills and techniques, as a new generation, composed of members of both gendres, from Azarbayjan, Lorestan, and Torkaman Sahra,
- Master musicians, involved in playing Folkloric Kamantcheh, and training pupils,
- Community of players of Folkloric Kamantcheh, composed of practitioners of several generations, from old masters to pupils among children.

5. Viability Assessment

Throughout its relatively long history, Kamantcheh has never lost its popularity. To the contrary, the community of its bearers and practitioners has always been large enough.

Classical and Folkloric Kamantchehs have succeeded in establishing and keeping for themselves a permanent stance among the Instruments of Iranian music. Almost all of the performances by Iranian music bands utilize Kamantcheh. Nowadays, even both types accompany in new orchestral works. Both instruments have entered larger orchestras, where they accompany a number of Iranian and non-Iranian instruments.

The interest to Kamantcheh has been so great among children, young adults, and women, that special modifications (e.g. in size) have been done in their structures, while keeping the sound quality, to meet the needs of these people. Nowadays, a considerable part of the community of practitioners is composed of this new generation of players.

In addition, to meet the need for new sound types and qualities in orchestras, some researchers and craftspeople are involved in crafting modified Kamantchehs.

As for the Folkloric Kamantcheh craftsmanship and music, the element is so deeply rooted in the lives and cultures of the practicing communities that it has, successfully, survived without any need for any external driving force. On the contrary, its use, popularity, and cultural functions have, all, been on a rapid increase. Folkloric Kamantcheh crafts-people, nowadays, are equipped with such mastery that, even, Classical Music master musicians prefer to refer to them for their new instruments.

As for the aesthetic visual aspects, delicate decorative arts specific to Kamantcheh are on an increase, and every year new designs, that are culturally well-based, are introduced.

6. Safeguarding Measures

A) Past and Current Safeguarding Measures

The past and current safeguarding measures related to Kamantcheh craftsmanship and music are classifiable and describable in the following manner:

a- Past and Current Safeguarding Measures by the Local Community

- A number of master musicians's efforts to support the stance of Kamantcheh in Iranian music; especially, Late Ostaad Ali Asghar Bahari's endeavors in this regard;
- Increasing the number of trainees from different age and gender groups;
- Oral transmission of crafting and performance methods, in institutes on music, as well as by the local communities;
- Crafting modified Kamantches to meet the needs of children, young adults, and women, and the needs of musicians for new sound qualities;
- Conducting documentation projects on Folkloric Kamantcheh;
- Introduction of Folkloric Kamantcheh in performances by music bands;
- Attracting master bearers to conduct training sessions at private music institutes, and Iran House of Music(IHM);
- Arasbaran Institute's initiative to hold master-classes on advanced techniques of playing Kamantcheh and its craftsmanship, under the supervision of master musicians and crafts-people;
- Publication of training books and software for children and young-adults;
- Conducting comparative research on Kamantcheh music and craftsmanship at the local and NGO levels, under the supervision of masters;
- Music NGO's efforts to provide social security coverage for Folkloric Kamantcheh practitioners;
- Producing Kamantcheh Music albums at Mahoor institute, among other private section institutes on music;
- Collaboration of crafts-people at workshops at Iran Museum of Music and ICHHTO, in training young female and male pupils, and supporting young crafts-people to establish new private Kamantcheh workshops;
- Providing limited supports for "living human treasure" bearers in the field of Folkloric Kamantcheh;

b) Past and Current Safeguarding Measures by the Government

- Conducting ethnographic/documentation/research projects on Kamantcheh, at the Research Institute to the Iranian Cultural Heritage, Handicrafts, ant Tourism Organization;

- Granting Award of Excellence for Handicrafts to Kamantcheh craftsmen; an initiative followed by Deputy for Handicrafts, ICHHTO, and UNESCO Tehran Cluster Office, from 2010;
- Establishment of Ministry of Culture and Islamic Guidance Training Centre, with special programmes on Kamantcheh, and the same ministry's increasing the number of Kamantcheh classes at private music institutes, and providing music schools with financial and other assistance;
- Islamic Republic of Iran Broadcasting Corporation's Production of Kamantcheh music for TV series, documentaries, and advertisements(IRIB);
- Supporting the establishment of two Kamantcheh craftsmanship workshops at Iranian Cultural Heritage, Handicrafts, and Tourism Organization, ICHHTO, and the Iran Museum of Music, with the help of Municipality of Tehran;
- Islamic Republic of Iran Broadcasting Corporation's Production of TV and radio programmes on Kamantcheh (IRIB:Amoozesh TV, Radio Farhang, Radio Aavaa, Radio Sedaa-ye Ashenaa);
- Establishment of Iran's Museum of Music, Municipality of Tehran;
- Establishment of archives of sound-recordings and audio-visual materials, including Kamantcheh, by municipalities of major cities of Iran;
- Establishment of institutes for musical activities, and concert halls, with special programmes and sections for Kamantcheh, municipalities of major cities of Iran;
- Establishment of Iranian Music Society, organizer of International Fajr Music Festival, and Youth Music Festival, by Iran Ministry of Culture and Islamic Guidance;

B) Proposed Safeguarding Measures

The following safeguarding measures have been proposed to maintain the viability of Kamantcheh craftsmanship and music, at the national and local levels:

1. Holding seminars on Kamantcheh music and craftsmanship, both Folkloric and Classical types, to help cultural planners and local communities and master musicians plan reliable safeguarding programmes;

2. Continuation of the process of granting Awards of Excellence to Kamantcheh crafts-people, to provide safeguarding the traditional skills and techniques with a firm ground, supported by UNESCO;
3. Promoting the ceremonies of commemorating Iranian Living Human Treasures, with inclusion of Kamantcheh craftspeople and musicians, and planning for a special award to be given to talented crafts-people and musicians in the field of Kamantcheh;
4. Cooperation with Iranian universities and higher education institutes to organize master classes on Kamantcheh craftsmanship and music, with the help of master musicians;
5. Establishment of new Kamantcheh craftsmanship workshops, especially, in provinces where Kamantcheh is popular, but the practitioners are obliged to refer to the capital or other cities to buy or repair their instruments;
6. Preparation of the ground for obtaining identification codes for antique, or high quality Kamantchehs;
7. Updating Iran Museum of Music facilities with special focus on Kamantcheh craftsmanship and music, including preservation and documentation of old sound recordings and preparing them for future use, updating its library with publications and productions on Kamantcheh, and promoting the protection and exhibition facilities related to antique Kamantcheh samples kept there, supporting the Kamantcheh craftsmanship workshop at the Museum with the needed financial and other needs, and, finally, drafting rules and regulations on ownership of antique Kamantchehs as national properties;
8. Production of promotional documentaries and TV programmes on Kamantcheh craftsmanship and music, to raise public awareness on the subject;
9. Providing Kamantcheh crafts-people with supports on their needs, including granting exemptions on taxes, granting loans, providing the ground for their participation in gatherings in other countries to exchange experiences, etc.

10. Supporting the producers of training software and training books on Kamantcheh craftsmanship and music;

11. Supporting practitioners in the artistic activities related to Kamantcheh (e.g. Iranian puppet theatre, decorative arts related to Kamantcheh craftsmanship, etc), with an aim to maintain the viability of both, e.g. through establishing a specialized centre for such arts;

12. Supporting academic research on Kamantcheh craftsmanship, including research on methods of preserving environmental resources, methods of enhancing the sound qualities, methods of producing Kamantcheh for children, etc;

13. Publishing an encyclopaedia of Kamantcheh, to raise public awareness on the instrument, the skills and techniques in its production, its practitioners, its history, similar instruments and music in other countries, etc;

14. Identification, gathering, and documentation of Iranian Folkloric Kamantcheh melodies, to help preserving them;

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی، و گردشگری،
معاونت میراث فرهنگی،
دفتر ثبت آثار و حفظ و احیاء میراث معنوی و طبیعی

مهارت‌ها و فنون سنتی ساخت و نوازندگی با کمانچه، یک ساز آرشه‌ای موسیقی سنتی و محلی ایرانی

چکیده‌ی فهرست ملی میراث فرهنگی ناملموس جمهوری اسلامی ایران

عنوان: مهارت‌ها و فنون سنتی ساخت و نوازندگی با کمانچه، یک ساز آرشه‌ای موسیقی سنتی و محلی ایرانی
شماره‌ی ثبت: ۱۰۶۱
تاریخ ثبت: ۱۳۹۲/۱۲/۲۰
بخش مسئول: دفتر ثبت آثار و حفظ و احیاء میراث معنوی و طبیعی، وابسته به معاونت میراث فرهنگی،
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی، و گردشگری

۱- توصیف عنصر ثبتی

کمانچه اصلی‌ترین ساز آرشه‌ای در موسیقی سنتی و محلی ایران است. در بسیاری از اجراها این ساز تنها ساز در نوع خود است. کمانچه شهرتی جهانی دارد؛ کتاب‌ها و مقاله‌های بسیاری در موضوع آن منتشر شده‌اند. نام این ساز توسط محققان و نویسندگان مختلف، به صورت‌های متفاوتی حرف‌نویسی یا آوانویسی شده است. از آن جمله‌اند:

"Kamantcheh", "Kamancheh", "Kamanche", "Camanche", "Camancheh, and "Kamānče"

در میان موارد فوق، مورد نخست ظاهراً رایج‌ترین است.

کمانچه یک ساز زهی با یک کاسه‌ی کروی یا به شکل مخروط ناقص، یک دسته، و یک آرشه می‌باشد؛ این ساز را به شکل عمودی در دست می‌گیرند، به شکلی که بر یک میله، که حکم پایه‌ی آن را دارد،

تکیه دارد. از وجوه تمایز کمانچه در جمع سازهای آرشه‌ای یکی این است که برای انتقال از سیمی به سیم دیگر، این خود ساز است که حول پایه‌اش دوران می‌کند؛ آرشه زاویه‌ای نسبتاً ثابت را با ساز حفظ می‌کند، و به شکل افقی روی سیم‌ها حرکتی به جلو و عقب دارد. شیوه‌ی نگه‌داشتن آرشه در دست و نواختن با آن، نیز، منحصر به فرد است، زیرا الیاف آن را می‌توان با کمک انگشتان دست نوازنده کشیده‌تر یا آزادتر نگاه داشت، و کیفیت صوتی دل‌خواه را ایجاد کرد.

سازهای کمانچه در دو دسته‌ی اصلی قابل تقسیم‌بندی شدن هستند: کمانچه‌های سنتی و محلی. مراکز اصلی کمانچه‌ی محلی سه منطقه از ایران هستند، که عبارت‌اند از آذربایجان، لرستان، و ترکمن‌صحرا؛ به همین اعتبار این کمانچه‌ها را با اشاره به اقوام محلی نام‌گذاری کرده‌اند: کمانچه‌ی آذری، کمانچه‌ی لری، کمانچه‌ی ترکمنی. در زبان‌های محلی دو منطقه‌ی لرستان و ترکمن‌صحرا نام‌های دیگری، نیز، برای کمانچه رایجند: «تال» و «قیچاق»، به ترتیب، در لرستان و ترکمن‌صحرا. در آذربایجان، نام ساز تلفظی محلی از «کمانچه» است، که به شکل Kamānče آوانویسی می‌شود. سنتاً، تعداد سیم‌های ساز از دو تا شش عدد متغیر بوده است؛ اما امروزه سازهای چهارسیم رایج‌ترین هستند. در این میان، کمانچه‌ی سه‌سیم ترکمن‌صحرا یک استثنا است.

کمانچه‌ی سنتی در سرتاسر کشور کاربردی گسترده دارد؛ با این همه، مراکز اصلی آن عبارت‌اند از تهران، پایتخت، و چند شهر بزرگ دیگر، از جمله اصفهان، کرمان، شیراز، و یزد. همان‌گونه که نام انتخاب‌شده تداعی‌گر است، این گونه عمدتاً در اجرهای موسیقی سنتی ایرانی کاربرد دارد، هرچند برخی موسیقی‌دانان از این ساز برای اجرای نغمات محلی، نیز، استفاده می‌کنند.

علاوه بر ایران، کمانچه، و سازهای آرشه‌ای کمانچه‌مانند، در برخی کشورهای دیگر رایج‌اند، از جمله در کشورهای حوزه‌ی آسیای غربی و مرکزی.

ساخت کمانچه‌های سنتی و محلی مستلزم استادی در مجموعه‌ای غنی از مهارت‌ها و فنون است. از منظر ساخت، دو نوع کمانچه را از یکدیگر باز می‌شناسند: کمانچه‌ی پشت‌بسته، با کاسه‌ای به شکل کره؛ و کمانچه‌ی دارای کاسه‌ای پشت‌باز، به شکل مخروط ناقص. کمانچه‌ی پشت‌باز از وجوه هویت‌آفرین موسیقی لرستان است؛ کمانچه‌های پشت‌بسته، با تنوعاتی در اندازه‌ی کاسه، در نواحی دیگر حضور دارند.

کاسه‌ی پشت‌بسته را، معمولاً، با کنار هم قراردادن تعدادی نوار باریک چوبی می‌سازند، که به شکل ظریفی خمیده شده‌اند. به این نوارها «ترکه» می‌گوییم، و این نوع کمانچه را «کمانچه‌ی ترکه‌ای» می‌خوانیم. کاسه‌های پشت‌باز را، به شکل یک تکه، از چوب می‌تراشند.

کاسه‌های تمامی کمانچه‌ها، از جلو، به حفره‌ای منتهی می‌شوند که روی آن قطعه‌ای پوست گوسفند یا یز کشیده شده است. سیم‌ها از روی این پوست عبور کرده‌اند، و آرشه، نیز، در همین محل با آن‌ها تماس دارد. این ترکیب به ایجاد صدای متمایز کمانچه می‌انجامد.

طی دهه‌های اخیر، ساخت ساز کمانچه نوآوری‌هایی را در خود پذیرفته است. این کار با افزوده شدن تخصص‌هایی خاص صورت پذیرفته است، از جمله، هنرهای تزئینی، و هنرهای ساخت ساز ویژه‌ی کودکان و زنان، و هنر ساخت ساز برای پوشش دادن به نیازهای موسیقی‌دانان برای خلق صداهای جدید در ارکستر.

۲- معناها و کارکردهای اجتماعی - فرهنگی

ایرانیان، به بهترین وجه، با موسیقی سنتی/محلّی خود معرفی می‌شوند؛ موسیقی‌ای که همراهی شماری از نغمه‌های از بخش‌های مختلف کشور را باعث شده، که با سازهای ایرانی نواخته می‌شوند. در میان سازهای ایرانی، کمانچه در جمع دانشمندان و موسیقی‌دانان سراسر جهان سازی آشنا و مشهور است، تا بدان‌جا که شماری کتاب و مقاله درباره‌ی آن نگاشته شده‌اند.

در جمع مردم لرستان، ترکم صحرا، و آذربایجان، موسیقی و ساختن کمانچه عنصری در حوزه‌ی میراث فرهنگی ناملموس است که ایشان بدان افتخار می‌کنند، و هویت خود را با آن تعریف می‌نمایند. گفته‌ای مشهور رواج دارد مبنی بر این‌که در لرستان هیچ خانه‌ای را بدون کمانچه، تعدادی کمانچه‌نواز، یا، دست‌کم، بدون صدای یک کمانچه، نمی‌توان یافت. همین ادعا را، کمابیش، می‌توان در ارتباط با ترکم صحرا و آذربایجان، نیز، داشت.

موسیقی‌دانان و سازسازان حوزه‌ی کمانچه، نیز، در ردیف گروه‌های مورداحترام در سرتاسر ایران قرار می‌گیرند، چرا که ایشان را دست‌اندرکار فنون و مهارت‌های ساخت و نوازندگی با سازی می‌دانند که در شماری از رویدادها و گردهم‌آیی‌ها، و همچنین، ارائه‌های فرهنگی و هنری، کاربرد دارد که همگی شاهدی بر فرهنگ غنی ایران هستند.

در ترکم صحرا، کمانچه‌نوازان در جمع بخشی‌های قصه‌گو، نیز، قرار می‌گیرند، که جایگاه اجتماعی و فرهنگی خاصی را در این اجتماع به خود اختصاص می‌دهند.

۳- قلمرو جغرافیایی

همان‌گونه که در بخش‌های قبلی شرح آن رفت، هنر ساخت کمانچه و موسیقی این ساز در سرتاسر ایران شناخته‌شده و مشهور هستند؛ با این حال، این موارد در نواحی زیر متمرکز شده‌اند:

الف) ساخت و نوازندگی با کمانچه‌ی سنتی

- پایتخت، تهران، و شهرهای بزرگی همچون اصفهان، کرمان، شیراز، و یزد.

ب) ساخت و نوازندگی با کمانچه‌ی محلّی

- آذربایجان (استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، و اردبیل): شمال غرب ایران
- لرستان (خرم‌آباد، چهارمحال و بختیاری، و نواحی هم‌مرز با کردستان و کرمانشاه): غرب ایران
(ج) ترکمن صحرا (استان گلستان، شامل گنبد کاووس، گمیشان، و ...): شمال شرق ایران

۴- اجتماعات

کل ملت ایران موسیقی محلی و سنتی کمانچه را دوست می‌دارند. تمام مردم ایران مخاطبان این هنر هستند. به این جمع بایستی شمار روزافزون افرادی را در دیگر نقاط جهان، نیز، اضافه کرد. برخی، نیز، علاقه‌مندند کمانچه‌هایی را که به‌زیبایی آراسته شده‌اند، در خانه نگهداری کنند. از جنبه‌ی معرفی اجتماع حاملان و مجریان این هنر، موارد زیر شایان ذکرند:

الف) هنر ساخت و موسیقی کمانچه‌ی سنتی

- استادان سازساز، که دست‌اندرکار ساخت کمانچه و آموزش شاگردان هستند،
- شاگردانی که تحت نظارت استادان سازساز به کار مشغولند و فنون و مهارت‌های ساخت کمانچه را، به‌عنوان یک نسل جدید، با اعضای از هر دو جنسیت، فرا می‌گیرند،
- استادان موسیقی‌دانی که به کار نواختن کمانچه و آموزش شاگردان مشغولند،
- اجتماع نوازندگان کمانچه‌ی سنتی، مرکب از مجریان چند نسل، از اساتید سال‌خورده گرفته با شاگردانی از جمع کودکان

ب) هنر ساخت و موسیقی کمانچه‌ی محلی

- استادان سازساز از آذربایجان، لرستان، و ترکمن صحرا، که دست‌اندرکار ساخت کمانچه و آموزش شاگردان هستند،
- شاگردان تحت آموزش استادان سازساز که فنون و مهارت‌های ساخت کمانچه را، به‌عنوان یک نسل جدید مرکب از شاگردانی از هر دو جنسیت، در آذربایجان، لرستان، و ترکمن صحرا می‌آموزند،
- اساتید موسیقی‌دانی که به کار نواختن کمانچه‌ی محلی و آموزش شاگردان مشغولند،
- اجتماع نوازندگان کمانچه‌ی محلی، مرکب از مجریان متعلق به چند نسل، از اساتید سال‌خورده تا شاگردانی در جمع کودکان.

۵- برآورد وضعیت پایداری

کمانچه، در طول تاریخ نسبتاً طولانی‌اش، هیچ‌گاه شهرت خود را از دست نداده است. برعکس، اجتماع حاملان و مجریان آن همواره به‌اندازه‌ی کافی بزرگ بوده است.

کمانچه‌های سنتی و محلی جایگاهی دائمی را در جمع سازهای موسیقی ایرانی برای خود ایجاد و تثبیت کرده‌اند. تقریباً تمامی اجراهای گروه‌های موسیقی ایرانی از کمانچه بهره می‌برند. امروزه، حتی، هر دو نوع ساز در اجراهای ارکستری جدید همراهی دارند. هر دو نوع به ارکسترهای بزرگ‌تر راه پیدا کرده‌اند، و با شماری از سازهای ایرانی و غیرایرانی همراهی دارند.

علاقه به کمانچه در جمع کودکان، نوجوانان، و بانوان به‌حدی بوده که اصلاحاتی ویژه در ساختار این ساز (به‌عنوان مثال، در اندازه‌ها)، ضمن حفظ کیفیت صدا، اعمال شده‌اند، تا نیازهای ویژه‌ی این گروه‌ها برآورده گردند. امروزه، بخشی چشم‌گیر از اجتماع مجریان را این نسل جدید از نوازندگان به خود اختصاص داده است.

علاوه بر این، به‌منظور برآورده‌ساختن نیاز به گونه‌ها و کیفیت‌های صوتی جدید در ارکسترها، برخی از محققان و سازسازان سرگرم تولید کمانچه‌های تغییریافته، نیز، هستند.

در ارتباط با هنرهای سازسازی و موسیقی در حوزه‌ی کمانچه‌ی محلی، شایان ذکر است که این عنصر آن‌چنان عمیق در زندگی و فرهنگ اجتماع مجریان ریشه دارد که، به همین واسطه، با موفقیت، و بدون نیاز به هیچ نیروی محرکه‌ای از خارج، به حیات خود ادامه داده است. برعکس، کاربرد آن، شهرتش، و کارکردهای اجتماعی‌اش، همه، به‌سرعت در حال گسترش بوده‌اند. سازندگان کمانچه‌ی محلی، امروزه، چنان در کار خود خیره‌اند که، حتی، اساتید موسیقی سنتی، گاه، ترجیح می‌دهند که برای تهیه‌ی سازهای نو به آن‌ها مراجعه داشته باشند.

از جنبه‌ی وجوه زیبایی‌شناختی بصری، هنرهای تزئینی ظریفی ویژه‌ی کمانچه در حال گسترش هستند، و همه‌ساله طرح‌هایی جدید، که ریشه در فرهنگ دارند، معرفی می‌شوند.

۶- برنامه‌های پاسداری

برنامه‌های پاسداری گذشته و فعلی

برنامه‌های پاسداری گذشته و فعلی در حوزه‌ی ساخت و نوازندگی با کمانچه به شکل زیر قابل دسته‌بندی و توصیف هستند:

- الف) برنامه‌های پاسداری گذشته و فعلی توسط اجتماع محلی
- تلاش‌های شماری از اساتید موسیقی برای حمایت از جایگاه کمانچه در موسیقی ایرانی، به‌ویژه، کوشش‌های استاد علی‌اصغر بهاری در این ارتباط؛
- افزایش شمار فراگیران متعلق به گروه‌های سنی و جنسیتی مختلف؛

- انتقال شفاهی شیوه‌های ساخت ساز و اجرا در آموزش‌گاه‌های موسیقی، و همچنین، در اجتماع محلی؛
- ساخت کمانچه‌های اصلاح‌شده برای رفع نیازهای کودکان، نوجوانان، و بانوان، و همچنین، رفع نیاز موسیقی‌دانان به کیفیت‌های صوتی نو؛
- انجام پروژه‌های مستندسازی در ارتباط با کمانچه‌ی محلی؛
- افزودن کمانچه‌ی محلی در اجراهای گروهی؛
- دعوت از اساتید و حاملان برای انجام دوره‌های آموزشی در آموزش‌گاه‌های خصوصی موسیقی، و همچنین در خانه‌ی موسیقی ایران؛
- اقدام فرهنگ‌سرای ارسباران به برگزاری کلاس‌های پیش‌رفته در موضوع فنون پیش‌رفته‌ی نوازندگی و ساخت ساز کمانچه، تحت نظارت اساتید موسیقی و استادان سازساز؛
- انتشار کتب و نرم‌افزارهای آموزشی برای کودکان و نوجوانان؛
- انجام تحقیقات تطبیقی پیرامون موسیقی کمانچه و ساخت این ساز در سطوح محلی و شکل‌های مردمی، تحت نظارت اساتید فن؛
- اقدام شکل‌های مردمی در حوزه‌ی موسیقی برای تحت پوشش تأمین اجتماعی درآوردن برای مجریان حوزه‌ی کمانچه‌ی محلی؛
- تولید آلبوم‌های موسیقی کمانچه در موسسه‌ی ماهور، و دیگر موسسات خصوصی در حوزه‌ی موسیقی؛
- همکاری سازسازان در کارگاه‌های موزه‌ی موسیقی و سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی، و گردشگری برای تربیت شاگردان دختر و پسر، و حمایت از سازسازهای جوان برای احداث کارگاه‌های خصوصی جدید برای ساخت کمانچه؛
- حمایت‌هایی، در حد توان، از «گنجینه‌های زنده‌ی بشری» در حوزه‌ی کمانچه‌ی محلی؛

ب) برنامه‌های پاسداری گذشته و فعلی دولت

- انجام طرح‌های مردم‌نگارانه/مستندنگارانه/تحقیقی در موضوع کمانچه، در پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
- اهدای نشان اصالت در حوزه‌ی صنایع دستی به سازندگان ساز کمانچه؛ طرحی که توسط معاونت صنایع دستی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی، و گردشگری، و دفتر منطقه‌ای یونسکو تهران، از سال ۲۰۱۰ دنبال شده است؛

- احداث مرکز آموزش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با برنامه‌هایی ویژه در موضوع کمانچه، و اقدام همین وزارتخانه برای افزایش تعداد کلاس‌های آموزش کمانچه در موسسات خصوصی آموزش موسیقی، و همچنین، فراهم آوردن حمایت‌های مالی و حمایت‌های دیگر از مدارس موسیقی؛
- تولید موسیقی کمانچه برای سریال‌های تلویزیونی، فیلم‌های مستند، و تبلیغات، در سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران؛
- حمایت از احداث دو کارگاه ساخت کمانچه در سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی، و گردشگری، و در موزه‌ی موسیقی، با حمایت شهرداری تهران؛
- تولید برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی پیرامون کمانچه در صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران (شبکه‌ی آموزش سیما، رادیو فرهنگ، رادیو آوا، و رادیو صدای آشنا)؛
- احداث موزه‌ی موسیقی توسط شهرداری تهران؛
- ایجاد آرشیوهای مواد صوتی و تصویری ضبط‌شده، از جمله در موضوع کمانچه، توسط شهرداری‌های شهرهای بزرگ ایران؛
- احداث موسسات موسیقی، و تالارهای کنسرت، با برنامه‌ها و بخش‌هایی ویژه‌ی کمانچه، توسط شهرداری‌های شهرهای عمده‌ی ایران؛
- احداث موسسه‌ی موسیقی ایران، برنامه‌ریز جشنواره‌ی بین‌المللی موسیقی فجر، و جشنواره‌ی موسیقی جوان، توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ب) برنامه‌های پاسداری پیشنهادی

برای حفظ پایداری هنر ساخت کمانچه و موسیقی کمانچه در سطوح ملی و محلی، اقدامات پاسدارانه‌ی زیر پیشنهاد شده‌اند:

- ۱- برگزاری همایش‌هایی در موضوع هنرهای ساخت کمانچه و موسیقی این ساز، در هر دو حوزه‌ی سنتی و محلی، برای کمک به برنامه‌ریزان و اجتماعات محلی و اساتید موسیقی برای برنامه‌ریزی برنامه‌های پاسداری قابل اتکا؛
- ۲- ادامه‌ی روند اهدای گواهی اصالت به سازندگان ساز کمانچه، برای فراهم آوردن زمینه‌ای مستحکم برای حمایت از فنون و مهارت‌های سنتی مربوطه، با حمایت یونسکو؛

۳- ترویج و ارتقای مراسم تجلیل از گنجینه‌های زنده‌ی بشری، با در نظر گرفتن سازسازان و موسیقی‌دانان حوزه‌ی کمانچه، و برنامه‌ریزی برای یک جایزه‌ی ویژه برای اهدا به سازسازان و موسیقی‌دانان با استعداد در حوزه‌ی کمانچه؛

۴- همکاری با دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی برای برگزاری کلاس‌های پیشرفته در حوزه‌ی کمانچه، در دو بخش سازسازی و موسیقی، با کمک اساتید موسیقی؛

۵- احداث کارگاه‌های ساخت کمانچه، به‌ویژه، در استان‌هایی که کمانچه در آن‌ها رواج دارد، معهدا، مجریان ناچارند برای خرید یا تعمیر سازهایشان به پایتخت یا دیگر شهرها سفر کنند؛

۶- فراهم آوردن زمینه‌ی لازم برای شناسنامه‌دار کردن کمانچه‌های آنتیک یا با کیفیت؛

۷- به‌روزرسانی امکانات موزه‌ی موسیقی با تأکید ویژه بر ساخت و نوازندگی با کمانچه، شامل حفظ و مستندسازی اصوات ضبط‌شده‌ی قدیمی و آماده‌سازی آن‌ها برای استفاده‌های بعدی، به‌روزرسانی کتابخانه‌ی موزه با افزودن انتشارات و تولیدات حوزه‌ی کمانچه، و ارتقای وضعیت امکانات نگهداری و نمایش در ارتباط با نمونه‌های کمانچه‌ی آنتیک موجود در موزه، حمایت از کارگاه ساخت کمانچه‌ی موزه با فراهم آوردن نیازهای مالی و نیازهای دیگر، و، سرانجام، نگارش قوانین و مقررات حوزه‌ی مالکیت کمانچه‌های آنتیک، به‌عنوان سرمایه‌های ملی؛

۸- تولید فیلم‌های مستند و برنامه‌های تلویزیونی ترویجی در موضوع ساخت و موسیقی کمانچه، با هدف ارتقای سطح آگاهی‌های عمومی در این موضوع؛

۹- حمایت از سازندگان ساز کمانچه با برآورده ساختن نیازهای ایشان، از جمله، با اهدای معافیت از مالیات، اهدای وام، فراهم آوردن زمینه‌ی لازم برای حضور ایشان در همایش‌های برگزارشده در کشورهای دیگر برای تبادل تجارب، و امثال آن‌ها؛

۱۰- حمایت از تولیدکنندگان نرم‌افزارها و کتاب‌های آموزشی در موضوعات ساخت ساز کمانچه، و موسیقی کمانچه؛

بسمه تعالی

۱۱- حمایت از فعالیت‌های هنری مرتبط با کمانچه (مثلاً، خیمه‌شب‌بازی، هنرهای تزئینی حوزه‌ی کمانچه، و امثال آن‌ها)، با هدف حفظ پایداری هر دو، به‌عنوان مثال، از طریق احداث مراکزی تخصصی برای هنرهایی از این دست؛

۱۲- حمایت از تحقیق‌های دانشگاهی در موضوع ساخت ساز کمانچه، شامل تحقیق پیرامون شیوه‌های حفظ محیط زیست، شیوه‌های ارتقای کیفیت صدا، شیوه‌های تولید کمانچه برای کودکان، و غیره؛

۱۳- انتشار یک دایره‌المعارف کمانچه، با هدف ارتقای سطح آگاهی‌های عمومی در باب این ساز، مهارت‌ها و فنون ساخت آن، دست‌اندرکاران این حوزه، تاریخ‌چه‌ی این ساز، سازها و موسیقی‌های مشابه در کشورهای دیگر، و امثال آن‌ها؛

۱۴- شناسایی، گردآوری، و مستندسازی الحان موسیقی کمانچه‌ی محلی ایران، با هدف کمک به حفظ آن‌ها.